

RECENSIE

VERONTRUSTEND EN INDRINGEND

Betere mensen

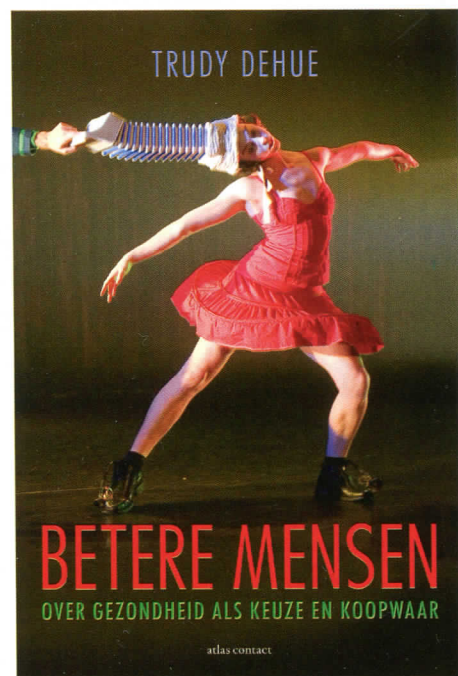
Over gezondheidszorg als keuze en koopwaar

Trudy Dehue

Uitgeverij Atlas Contact (atlascontact.nl)

ISBN: 9789045025575

352 pagina's. € 22,99

Betere mensen is een verontrustend boek waarin Trudy Dehue, hoogleraar wetenschapstheorie en -geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen, beschrijft welke schrikbarende gevolgen de commercialisering van wetenschap heeft voor de manier waarop we omgaan met ziekte en gezondheid.

Aan het begin van haar zorgvuldig opgebouwde betoog maakt ze duidelijk dat wetenschap niet zozeer de realiteit blootlegt, maar dat wetenschap 'werkelijkheidsvormende kracht' heeft.

Neem ADHD: door het verschuiven van de criteria daarvan hebben door de jaren heen steeds meer mensen de diagnose gekregen. Het is dus een categorie die van inhoud verandert. Desondanks beschrijven gezaghebbende wetenschappers ADHD als een bestaande 'ziekte' die mensen kunnen 'hebben'. Dat de 'ziekte' verschillende oorzaken kan hebben wordt vergeten.

Reïficeren (het tot 'ding' maken van een door mensen bedachte categorie) is volgens Dehue de 'borgpen van het complexe maatschappelijke proces waarin steeds meer mensen een psychiatrische diagnose krijgen'. Deze medicalisering heeft maatschappelijke gevolgen. Zoals bij *Shift Work Disorder* (SWD), een diagnose voor mensen die last krijgen van hun biologische klok door onregelmatige diensten. Door die diagnose staan de werkomstandigheden niet ter discussie, maar de individuele personen met hun 'stoornis'.

Dehue stelt dat normatieve besluiten om bepaalde eigenschappen van mensen als

stoornissen te kwalificeren, steeds meer gestuurd worden door economische belangen. Doordat de overheid de invloed van het bedrijfsleven op de wetenschap versterkt, wordt wetenschappelijk onderzoek steeds afhankelijker van geldschieters. De grens tussen wetenschap en reclame vervaagt al, zoals bij de biologische psychiatrie, waar wordt gegoocheld met onderzoeksgegevens om (voor de farmaceutische industrie) gunstige resultaten te bereiken. Bijwerkingen van medicijnen worden verborgen, de werking ervan overdreven, en het aantal mensen met een 'stoornis' wordt opgeschroefd. Wie geld heeft bepaalt dus de werkelijkheid waarin we leven. Dat onderzoeksgeld voor 'stressgerelateerde stoornissen' niet is bedoeld om prestatiedruk tegen te gaan, is veelzeggend. Medicalisering en commercialisering passen bij het overheidsstreven naar 'zelfredzaamheid', want ze maken mensen verantwoordelijk voor hun tekortkomingen ('stoornissen'). Mensen die afwijken van de norm (en niet genoeg participeren), hebben een stoornis, en moeten hun brein reguleren, al dan niet via medicijnen. *Betere mensen* is een overtuigend pleidooi voor menselijke variatie en voor veelzijdige betrouwbare wetenschap. Het is een helder, indringend boek, en een *must* voor iedereen die geïnteresseerd is in de realiteit van ziekte en gezondheid.

Jeroen Boekhoven

Docent aan de Academie voor Sociale Studies van de Hanze Hogeschool Groningen

SIGNALEMENTEN

JEUGDCRIMINALITEIT

Stoppen of volharden

Portretten van jonge veelplegers

Ido Weijers en Diane van Drie

Uitgeverij SWP (www.swpbook.com)

ISBN: 9789088505300

224 pagina's. € 27,90

Hoe worden jongeren veelpleger? Wat doet ze uiteindelijk stoppen?

Stoppen of volharden probeert antwoor-

den te vinden op deze vragen en inzicht te bieden in het stopproces. Het presenteert de uitkomsten van een studie naar 81 jongvolwassenen die als minderjarige op een lijst van jeugdige veelplegers zijn beland. Het laat zien dat stoppen met criminaliteit voor veelplegers een worsteling is en dat motivatie een cruciale rol speelt. Verder blijkt stoppen met criminaliteit door jonge veelplegers een typisch leeftijdsspecifiek proces en moet het als zodanig benaderd worden.

